O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI YOSHLAR SIYOSATI VA SPORT VAZIRLIGI

JISMONIY TARBIYA VA SPORT BO'YICHA MUTAXASSISLARNI QAYTA TAYYORLASH VA MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI SAMARQAND FILIALI

“Ta'lim muassasalarida hayot faoliyati xavfsizligi” moduli

“Jismoniy tarbiya fani o`qituvchisi” yo`nalishi bo`yicha umumiy o`rta ta`lim muassasalari pedagog kadrlarni malakasini oshirish kursi uchun

O'qituvchi: Boboyarova Nilufar Saydullayevna

Mavzu: *Ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya mashg'ulotlarni o'tkazish joylariga qo'yiladigan xavfsizlik talablari.*

Reja:

1. Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarni o'tkazish joylariga qo'yiladigan gigienik talablar.
2. Ta'lim muassasalarida mashg'ulotlarni o'tkazish joylariga qo'yiladigan yong'in xavfsizligi talablari.

Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarni o'tkazish joylariga qo'yiladigan gigiyenik talablar quyidagilar:

- Mashg'ulotlar joyining gigienik jihatdan mos bo'lishi
- Tegishli jihozlar
- Inventar
- Maxsus ust-bosh
  Maxsus oyoq kiyimning mavjudligi

Jismoniy tarbiya mashg'ulotlar olib boriladigan binolarga qo'yiladigan gigiyenik talablar quyidagilar:

- **Tozalik**
- ***Toza havo***
- Normal tempe-ratura

Sport zallariga qo`yiladigan xavfsizlik talablari

:

1. Sport zalida muntazam ravishda harorat 18º C - 20º C, havoning namligi 50 - 60% bo'lishi kerak.
2. Sport zalining derazasi poldan kamida 1,5 m balandlikda joylashgan bo'lishi lozim.

3. Sport zallari devorlari 1,8 m balandlikda yog‘li boyoqlar va lak bilan qoplanadi.
4. Sport zallaridagi pollari maxsus taxtalar bilan qoplanadi. Sport zalining pol yuzasi tekis bo'lishi hamda yoriq joylari bo'lmasligi kerak

Sport zalida ishlashda xavfsizlik talablari

5. Sport zalidagi elektr ta'minoti belgilangan talablar asosida bo'lishi hamda sport zalini gorizontal bir tekis yoritib (200 lk) turishi kerak.

6. Sport zalining shift qismi moyli bo'yoqda bo'yalgan bo'lishi lozim.

7. Sport zalining isitish tizimi devor sathida tekis o'rnatilib maxsus yog'och panjaralar bilan qoplangan bo'lishi kerak.

Sport zalida ishlashda xavfsizlik talablari

8. Sport zalidagi jihozlarning barchasi gigiyenik, standart talablariga hamda xavfsizlik texnikasi talablariga javob berishi lozim.

9.Elektr tarmoqlari xavfsizlik qoidalariga javob beradigan holda o'rnatilgan bo'lishi, sun'iy shamollatish vositalaridan to'g'ri foydalanish kerak.

10.Sport zali va qo'shimcha xonalar (yuvinish, kiyinish) tozalashga qulay bo'lishi lozim.

Ta`lim muassasalarida o`t o`chirish vositalarini 2 ga bo‘lish mumkin:

1. Asosiy o`t o`chirish vositalari

2. Birlamchi o`t o`chirish vositalari

Ta'lim muassasalarida mashg'ulotlarni o'tkazish joylariga qo'yiladigan yong'in xavfsizligi talablaridan biri o't o'chirish vositalaridir. Ularga:

suv
suv bug'i
inert gazlar
karbonat angidrid
ko'pik
yopqich (namat)
va qum
asosiy o't o'chirish vositalari hi

Qurilishda asosiy ishlar boshlanishidan oldin yo'llar bo'ylab 100 mm oraliqda va bino devorlaridan ko'pi bilan 5 m uzoqlikda yopiq hududlarga yong'in gidrantlari qo'yiladi. Ikkitadan lo'm, bolta, belkurak, changak, chelak, o't o'chirgich, joylashtiriladigan yong'in shchitlari o'rnatilib, yoniga qumli yashik, gidropult - chelak qo'yila va ular qizil rangga bo'yab qo'yiladi. Bularning hammasi birlamchi o't o'chirish vositalari hisoblanadi.

Ta'lim muassasasi:

✓ Dastlabki yong'inni o'chirish vositalari bilan ta'minlangan bo'lishi shart.

✓ Yong'in suv manbai yo'laklari hamda yong'inni o'chirish vositalariga boradigan yo'laklar doimo bo'sh bo'lishi kerak.

✓ O`qituvchi va o'quvchilar bilan yong'in xavfsizligi bo'yicha mashg'ulotlar o'tkazilishi va ularga yong'inning oldini olish bo'yicha yo'l-yo'riqlar berilishi kerak.

✓ Ta'lim muassasasining barcha xonalarida, omborxonada va yordamchi binolarning ko'rinarli joylarida yong'in xavfsizligi xizmatining telefon raqamlari yozilgan eslatma yozuvlari bo'lishi kerak.

✓ Ta'lim muassasasi binolarining har bir qavatida yong'in sodir bo'lganida xodimlarni va moddiy boyliklarni qutqarish chizmasi o'rnatilishi shart. Chizmada xonalar, yo'laklar, birlamchi yong'in o'chirish vositalari, telefon joyla xodimlar va ta'lim oluvchilarning favqulodda holatda zaxira yo'llaridan harakat qilish yo'nalishlari ko'rsatilishi lozim